

Gorica je načrta za današnji dan
naših kulturnih dnevnih. Parvi se je začel
če v pandeji, kadar so odparli
dneve in dokumentarno razstavo. Gih
tisti, ki jih je bila okrogla miza o zgo-
dovini, današnjem življenju in o per-
spektivah Slovencev iz videnske pokrajin-
ine. Kar je bluo do donas povедeno
z besedo, pokazano s fotografijami,
dopunjo še ples, poezija in piesam
na treh prizreditvah, ki bojo v Cankarjevem domu od donas četrtek 12. ju-
nija, do sabote zvicer.

Po tiso iz naših dolin. Takujo se kli-
če parvi «špetakol», literarni večer.

V njiju se bojo prepleteti, bojo po-
vezane recitacije an pieje, muzika an
poezija od Ivana Trinka do Renata
Quaglia od Valentina Birtiča do Lore-
dane Drecogna.

Recitiral bo **Ezio Gosgnach**, iz Ma-
tajurja, ki že nekaj cajta sodeluje na
naših prizreditvah, v parvi varsti pa se
je «spečalizir» ko presentator.

Igrala, godla na klavir bo mlada Be-
nečanka, nje starši so iz Podboniesca,
pruzapru iz Ščigla, **Paola Chiabudini**.

Francesco Bergnach, **Checco** je edi-
ni kantavtor naših dolin. Tie par nas,
v Benečiji ga ni človeka, ki ga bi na-
poznu. Vsi, mladi an stari, radi an z ve-
seljem poslušamo njega piesmi. Do-
nas jih je že do napisu - gode že od-
kar je imeu 16 let -, malomani vse po
slovensko. Ima pa tudi adm z lepe
piesmi po italijansko.

Zadnjem letu jo ni manifestacija, pri-
reditve, kjer bi on manjku an kjer vič-
rati muora poskarbti tudi zatuo, de se
bo dobro an lepilo čulo, de bojo vse
aparature «funkcionalne». Z njega an-
samblom **SSS** (an vsemi predvsem) je lan
an fiets posnel kaseto Senjama bene-
ške piesmi, lai tudi kaseto božičnih
piesmi.

Na kulturnih dnevih v Ljubljani bo
sodeloval kupe z drugimi na vseh treh
večerih, bo pa imeu an kot tudi samou
za se an njega ansambel **SSS** v petek,
na kantavtorskem večeru. Zapievo bo 8
piesmi, vse so bile napisane za Senjam
samou adna ne, Nedški zvon, nova si-
gla do radu Trst A, ki ima gih
tako ime.

S.S.S. Ansambel

Se ukvarja večino z lahko muziko,
od kol do muzike za «veselice». Že
puno let dela, če tudi ne s telimi
osebam.

Glavna oseba je Keko, in parva sto-
ga, ki ga veliko podpira je brat
Roberto.

Drugi so se menjali, samou zadnje tri
leta so zbrali te pravi in so postavili
en dobar an dinamičen ansambel.

Muorno takoj povedit, da telet an-
sambl benož veliko let je prisoten na «Se-
mu beneške piesmi» in, recimo, da je
ansambel, ki je parpeju na dobro var-
sto tele festival v beneškem narečju.

Veliko bi se moglo še povedit ob te-
lih stierih fantu, ki takujo lahko gredo
od kantavtorske piesmi ki piše, od
folkloru in narodne in, kajšan krat,

se upajo tudi na muzikasetne piesmi.
Pa mislimo, da samou če jih posluša-
še lahko udobi od njih veliko fanta-
zijo, ki nam znajo dati če tudi so samo
amatirji.

Kako je naše kulturno življenje pokažejo v Ljubljani...

Od folklore do današnje kulture, od plesa do piesmi, od poezije do
recitacije: na treh večerih sadovi našega večletnega diela

Na literarnem večeru bojlo ples ſe
Trepetički.

Tala je narmilajš, narbuji nova sku-
pina v Nedških dolinah. Sigurno pa je
med narbujošimi, narbuji parljubljenih
od judi. Zak? Zato, ker vsi osem le-
pu, ubrano pojejo an te se jim poz-
na, de so puno liet ples v zboru Rečan.
Vsem pa so tud vidli, de pojejo radi,
z veseljem an de imajo veliko ljubezan do
naše slovenske piesmi.

Trepetički so so rodil lan. Narpriti
so začele kupe plet ſeče. Parvi so jih
pošlusral za 8. marec v Svetem Lienar-
tu plet stare beneške piesmi.

Tekrat jim je s kitaro pomagau Fran-
co Cernotta. Čeče za ljubezan, tako im-
e se zbrala, so že par mescu potle pje-
le na Sejmu beneške piesmi an tud udo-

bile. Potle, jeson so pomagale Checcu,
ki je parpravju kaseto božičnih piesem.
Tle so «srečanje» štiri puobe an takuo
so paršli na dan Trepetički.

Po navadi, an takuo bo tudi na lie-
terarnem večeru, pojejo stare, narod-
ne piesmi pa tudi nove, tiste, ki so ble-
napišane za Senjam an ki smo jih bli-
zozabil. Sada, ki teli piesmi lahko
spet poslušamo cujemo, kuo so ble le-
pe an vidmo, kaka Škoda je bila za vs-
nas, če se je bila tala bogatija zgubila.

Na koncu pa ſe imena. V skupini po-
jejo: Carla Loszach, Federica Loszach,
Margherita Trusnagh, Monica Martini-
ng (pred njo je piela Marinella Paule-
ting), Aldo Clodig, Piero Garupi, Vit-
torio Scuoch an Romeo Vogrin. S ki-
taro pa jih spremlja Checco.

Franco & Guido

Dve kitare in dva glasi, ki so se dieli
kupe kier nemaž nič skupnega.

Eden bi rad plesu samo delikatne,
mahnne, romantične, ponočne piesmi,
drugi pa zabaune, vesele, smiešne reči,
in pru za tuole gredo dobro v par le-
pu napri. Niesam nikdar jih vidu na
vajah, da niesta kregala, al pa da-
adan je reku, da je pru kar drugi prave
in guori, pa kar primeta za strune se zdi-
da je en sam človek, kier znajo takuo
armonično zbrat strumente in glasi da
so, s svojo enotnostjo, vič krat zagrel
gostilno po usi Benečiji.

Že od mladih let kupe godejo pa so
samou v starejših letih paršli na oder
in začeli skladati svoje piesmi v kater
eden z muzik in drugi z basidolum, so
zbrali no pot ki bi se moglo imenovati:
kabaretistično, pa bi jau nieki mahni
kabaret ki ne udari, ampak gleda blu-
na Šalo in na smieh.

Svojega kantavtora ima an rezjan-
sku dolinu. An **Rino Chinese** poje že vič
ku deset let. Njega piesni an njega mu-
zika so zlahka parljubljena po Benečiji an
Reziji, pa tudi v Furlaniji an v Sloveniji,
ki je vičkran pie. Posebno sevije-
da imajo radi njega muzike te mladi,
zak jih je blizu, jo poznajo. Blizu an
znanu so jih tudi reči, ki jih zna takuo
lepu povedit z njega piesmi. Že pu-

no cajta želi posnet no kaseto. Sada mu
je ratalo. Gih tele dni je paršla na dan
njega parva kaseto, kjer so zbrane nje-
ga piesni po laško, furlansko. Zdej je
pa na varsti druga s piesmi napisane po
rezjanško, v tistim iziku, ki takuo ki
pravi, ima že v sebe posebno melodijo.

Kupe z njim pojetja an godeta njega
brat Giovanni an Giovanni Di Lenardo,
ime skupine pa je Rezija.

ta senza provocare grave trauma
non solo nella nostra cultura, ma nella
popolazione stessa. È stato bello accor-
gersi che i nostri ragazzi sono assai mu-
sicali, hanno voglia di studiare anche
queste cose, non sono dei meni dei
ragazzi di città, hanno approfittato a me-
raviglia dell'opportunità che veniva loro
offerta e oltre il centinaio di iscritti
lo dimostra.

Perciò a Ljubljana andiamo tran-
quilli anche sotto questo aspetto: fin
dove siamo arrivati possiamo offrire
cole buone sia a livello di repertorio che
a livello di esecuzione, basti dire che nel
formulare il programma c'era solo l'im-
barazzo della scelta.

Probabilmente l'incontro metterà in
luce un aspetto triste: i ragazzi di Ljublj-
ana e i nostri a livello musicale si in-
tenderanno a meraviglia; poi verbal-
mente, almeno all'inizio, ci sarà un cer-
to imbarazzo; ma i ragazzi non sono abituati a scoraggiarsi: incominciano in
inglese, poi con un po' di benecia-
no, un po' di italiano, un po' di slove-
no si arrangeranno, come è stato lar-
gamente dimostrato negli incontri mu-
sicali precedenti avvenuti in Slovenia.
Come educatori ci potremo chiedere:
non sarebbe opportuno che un ragazzo
delle Valli impari durante la Scuola
dell'obbligo lo sloveno, una lingua che
potrebbe apprendere alla perfezione
con facilità e che arriccherebbe non so-
lo la sua cultura, ma anche il suo
dialetto?

Scuola di musica di S. Pietro

Sabato 14 giugno la Scuola di Musica
di San Pietro al Natissone si incon-
trerà con gli studenti di Ljubljana of-
frendo un saggio del proprio lavoro
concretizzato da un'ora di musica.

È il massimo che la Scuola può real-
izzare: la disponibilità all'ascolto da
una parte, la disponibilità all'espresso-
ne dall'altra. Quando ciò avviene fra
Scuola di Stati diversi, viene propria
di chiedersi quali stimoli profondi possa-
no far nascere incontri così significativi.

Qualcuno potrebbe chiedersi se la
caveranno i nostri ragazzi, hanno qual-
cosa da dire a livello di musica? La
Scuola di Musica di San Pietro è ormai
una realtà; è ancora solo una pianticella,
ma ben radicata, sana e robusta e

jajo iz vseh občin Niedški dolin, sa-
mujo in Dreke an Sovodenjske ne.

An v teh šest letih naša skupina je
razveselila že pono sejmu po naših dolinah,
nastopila je za naše emigrante
v Belgiji, v Švici an tudi na Tržaškem an
v Sloveniji. Povserode je že bila pono
aplavzu še posebno zak je mlada an
frisna.

Zbor Nedški puobi

Poseban moški zbor iz Niedški dolin-
e, pono puobi je posalo skuze teleso
skupino, pono se jih je ustavlo, pono
jih je Šlo. H Eziovi ramoniki se je par-
ložila Števa tista da Sabine.

Plesi an noše so do sada tisti od
srienskega kamuna, plesauci pa parha-
no in popularno petje, ki ugrije tiste-
ga ki puoji pa tudi tistega ki posuje-
mu sarcu in duše, kot de bi bluo svoje.

Telo zbor dela že veliko let, in njega
delo je zbrav in po ploto Števa nazaj,
in lansko leto je izdau novo kaseto, ki
ima velik uspeh po Benečiji pa tudi po
svetu med našimi ljudi.

Beneško gledališče

Za vsak narod ima gledališče ve-
lik pomien, zak lahko na lahno an
tud veselo vižo pove an pokaže lju-
dem njih zgodovino an kulturo, te-
žave an probleme, pa tud včasih
rešitev.

Tuole velja an za Beneško gleda-
lišče, ki u današnjem letu al kiek vič die-
la, s 17 igri an raznimi skeči je par-
blizu naše ljudi gledališče, pa tudi
našemu jeziku an našemu boju za
naše pravice.

Poznam je med vsemi Slovenci u
naši provinci, pa tudi zuna. Oku
gledališče se je zbralosti ljudi an
posebno mladih.

Liep an bogat «domač» program

Lepuo! Tala je na besieda, ki lahko povije vse al pa nič. An prou tala je bila besieda, ki smo jo najbuj pogost čul v petek zvičer v Škrutovim, potle ko se je sala, kjer je Zveza beneških žen organizala praznovanje za 8. marec, začela praznit. Program, kuk so pokazal aplavzi je biu všeč vsemi, ženam an možen, mladim an manj mladim.

Za resnico poviedat u programu niso bli na parvem mestu problematika žen, njih boj za enakopravnost, za socialne pravice, za emancipacijo. Praznovanje letošnjega osmoga marca u Benečiji je bluo v znamenju kulture, kulturnega tradiciona an današnjega kulturnega diela, ki tle par nas vidi vičkrat v parvi varsti pru žene. Ženska problematika je takuo bila povezana s problemom manjšine.

Tuole je poviedala tudi predsednica Zveze beneških žen, Bruna Dorbolò, ki je guorila o pomienu osmoga marca in na kratko prezentala, kar je bluo na reto u telih zadnjih lietih, odkar živi Zveza. Seveda se je zmisenla tudi na tisti parvi 8 marec, ki so ga tiele žene od Zveze organizat malo manj ko 10 liet od tuod pru u Škrutovem. Tenčas so jim zaparli vse vrata an jim nieso tiel dat bedne sale. Zatuot je biu praznik žen v nieki fabriki na Čemurju.

«Če smo donas u teli liepi sali, je jala Bruna Dorbolo; pride reč, de se je kiek spremenilo, de smo šle naprije, de an tle u Škrutovim mislio drugač, de na gledajo vič na nas ko na nagobarne "feministe". Donas an žene tistih, ki so takuo gledal na nas hodijo na večer osmoga marca praznovat okuole an njih može se na nič čudijo. De tisti drugač gledajo tud na naš slovenski dialekt. U Tarstu an Rimu pravijo, de ga muormo branit an ohranit. Tuole pa pravijo samuo zuna, al pa samuo pišejo. Tle pa donas jih na videm». Bruna

Marina Vogrig an čeče od pevskega zbora Rečan.

Dorbolò, ki je spreguorila an o velikih problemih današnjih dni, kuk so dižokupacion, lakota u rievnim daržavah, skarb za mier, je na koncu pozdravila an delegacijo žen iz Nove Gorice, ki so parše praznovat kupe z nam.

Liep an bogat «domač» program se je začeu s sestrami Valentina an Angela Petricig, ki so zapiele nekaj svojih piesmi. Za njim so zapiele čeče Rečana, Federica Loszach, Carla Loszach, Margherita Trusgnach an Marinella Pauletig. Parvič so same nastopile (godu jim je Franco Cernotta s kitaro) an so že le veliko aplavzov. Bile so prava sorpreža za vse. Beden se ni čakou, da bo njih točka programa takuo liepa. Med dno piesmijo an drugo je Marina Vogrig, ki je tudi prezentovala, prebrala groznu lepou, s sarcam an par poezij Andreine Trugnach. Potle je paršlo na varsto pa Beneško gledališče, ki je

lepuo ku po navadi al pa še buj prežentalo komedijo Alda Klodiča «Vič ti na poviem». Tle muormo pohvalit vse igrauce, med njim pa še posebno Marka Predana, ki je zadnji moment, an par ur pred predstavo dobiu u ruoke kopion an se navadu njega vlogo, ker je muoru rečitat na mestu Franca Qualizza, ki je biu zboleu. Bravo Marko! Bravi an vsi te druz.

Komedija (o njeni vsebini pišemo na drugem mestu) je doživelva velik uspeh, žela je puno aplavzov an storla judem vičkrat se smejet. Pokazala je tipično beneško družino današnjih dni, konflikt med mlado an staro generacijo an drugačno gledanje mladih na svet, na ljubezen an na druge stvari. Upamo, de nam jo Beneško gledališče predstavi še magar v kakem drugem kraju. Tisti, ki nista paršli v Šrutove, ko bo spet u programu, najta jo zamudit.

NA POBUDO ZVEZE SLOVIENSKIH IZSELJENCEV

Od četrtka do nedieje an kos Benečije v Belgiji

Zveza slovenskih izseljencev, s pomočjo dežele Furlanije-Julijanske krajine, je organizala tri dni kulturnih manifestacijon v Belgiji, v krajih, kjer žive beneški emigranti. Manifestacija bo potekala pod pokroviteljstvom občine Sambreville an tuole je zlo važno tudi če se pomisli, de tala občina se namerava pobratiti z Gorsko skupnostjo Nediških dolin.

Bojo tri dni an tri vičera, ki parbližajo beneški kulturi ne samo naše izseljence, ki žive v tistih krajih, pa tudi Belgijane, ki žive vrat ob vrat z našimi judmi.

Tel je program: v petak 5. dičemberja v prostorih «Centro Culturel de Sambreville» v Auvelaisu bo ob 17.30 uri predavanje o Beneški Sloveniji danes; ob 19. bo otvoritev razstave «Razgledi iz Nediških dolin», ob 20. zbor

Trepetički iz Lies predstavi naše lepe narodne piesmi. Piev bo tudi po francosko an laško.

V saboto 6. dičemberja v Charleroi, v prostorih hotela Pim's bo ob 9. zjutra posvet o Beneški Sloveniji 10 let po potresu. Zvičer ob 20. uri bojo predstavili knjigo «Fotoalbum izseljencev iz Benečje», ki so ga parpravili člani fotografskega krožka Rečana.

Ob 20.30 v sali «Ancien Hotel de Ville» v Taminesu, za veselje vseh naših emigrantov, pru za pru za vse tiste, ki bojo v dvorani bo ples z zanimi S.S.S.

V nedieje 7. dičemberja v prostorih «Salle de la Croix Rouge» v Ougree ob 15.30 bo okroglia miza o rezultatih 3. deželne konference o emigraciju in predstavitev gradiva. Ob 18. bo spet ples an ponovljen koncert Trepetičku, Checcha an SSS.

Trepetički s Kekam na njih zadnjem koncertu

Bili smo med našimi v Belgiji

Trepetički, Checco an ansambel SSS so bili protagonisti tudi v nedeljo v Liegeju. Tu po vojejo Sergiu Trincu, za njega rojstni dan

Majhani, pa kuražni

Keko je partisnu no malo tarduo na varco od kitare, in varca se je utargala in temsuo zanjulila...

Tele je bil znak da tista varca, ki nas je vezala se je bila odpustila in usa na-petnosti, ki je bila med sebe je zgubila.

Prireditev je bila zaries zanimiva, in smo, mor bit, previč čutili da smo bli na tistem odre kot predstavniki naših dolin. In je bluo priu potreblju, da se gaja kick posebnega za nam dat utis da za pokazat kaj so uriedni naši ljudje, kaj smo uriedni mi... je zadost biti mi, kot smo po navadi kar piejemo po naših dolinah.

In ries, uspeh ni biu deleč, in šlo je use takuo gladko, da smo se sami sebe čudli, in naši gostje, brez razumeti nič

Je biu tudi cajt za ples...

našega besedila so se razveselili z našo pesmijo.

In nie moglo bit drugače, kier će smo bili lepo samou pomislini, duo so nam odparli pot za priti do telega stika v imenu priateljstva, smo bili viduo no dugo varsto ljudi, ki lieta in lieta so, muče, živi sili pod zmajo samou za pravico zasluži kruh za svoje družine.

Ce takuo pridni se tele naši starši, zaki de ne morejo biti pridni sinovu in naučodi?

In takuo smo se preca razumeli, že tudi naše besedilo je bluo za nje obupno so razumeli gorsko in toplo sarce,

Paršli smo h vam z ljubezni

V četrtak 4. dicembra, malo pred peto uro zjutra za Trepetičke an za S.S.S., je že zazvonila «sveglia».

Če po navadi nobeden rad posluša tistega zvona, sam prepričana de tisto jutro nja blua liepše melodije!

Se via, tisto jutro vsi smo hitro vstali, de bi na zamudili letala, ki preci potle je spel do Bruxelles. Pru za pru lepuz zbulili smo se samu mo kar smo bli gor, nad maglan, an liepo sonce nam je vse tu an žlah odpardo oči. Tisti ki je bil še normažan pa se je muor zbuliti kar Peter ijh je začel, ku po navad, debele prav! Pa priet ku smo se vesmejali smo že bli v Bruxelles kjer nas je čakala na koriera an pejala do Charleroi: Hotel Pim's.

Checco in Auvelaisu, v občinski dvorani Sambreville poje z izikam do sarca

«Oh, kua je rahla tela pastieja» kašjan je subit jau, «škoda pi de jo bomo malo nucal». Se via v Belgio nismo šli misu počivat, šli smo za pokazat našim emigrantom, teli krat gor kjer donas žive, kua na piesam, na slovenska beseda, na slika ki guori od Benečijo more stuort čut vsakega doma, četudi je deleč od duoma, četudi živi v deli kjer se na vide sonce ki kar vstaja pokuka čez bregan, četudi tek donas živi v Belgiji se ga je šigurno parvadu pa je s rcan močnu povezan na svojo zemljo.

Sli smo za jin pokazat, kua am mi jih imamo v sarcu an kua am mi smo mocnu povezani z Belgijam: «Paršli smo h vam z ljubezni, ki vsi po naših dolinah imamo de grij in belgijskemu ljudstvu, kjer za veliko od nas iz tele dežele je paršu na našo mizo vsakdanji kruh...». Takole smo se Trepetički predstavili v petek vičer v Sambreville kjer, kupe z ansambalom S.S.S. smo pokazal špetakol, ki smo ga bli napravili.

Drugi dan, v saboto, smo se pejal v Tamines kjer S.S.S. je takua lepo godu, de vsi smo jo zvestuo plesal do zguodo.

Sloveni, Furlani, Italiani, Beliani, vsi so nas takuo lepo sprejeli, de še v nedejno popadan v Liegi, čepru potrujeni an zaspani smo jo kuražno, do pozno, le napri plesal.

Sigurno šele donas vič ku kajšenemu je ostala v glavi viža kakne naše piesmi. Vsi smo bli žalostni kar, v pandejak zjutra, smo se pozdravljali, pustil pa smo se prepričani de tajšnih srečanju je trieba bui pogostu imiet. Mladi «Belgijsani», sinovi naših emigrantov, sigurno lepua poznojo «polietno» Benečijo.

Pa čez poljetje an kultura počiva, poliete je niki drugač. Mi se tröstamo, de smo jin stuurli spoznat tisto, ki je ries Benečija donas: puna mladih globoko povezani na njo, puna mladih ki dielajo an gledajo napri z upanjem, de nikdar vič ne trieba iti deleč od nje z trebuhom za kruhom.

Margherita

Pozdrav Adriana Martiniga, ki je predsednik Zveze slov. izseljencev v Taminesu in eden od protagonistov pobratenja med Sambrevillom in našo Gorsko skupnostjo

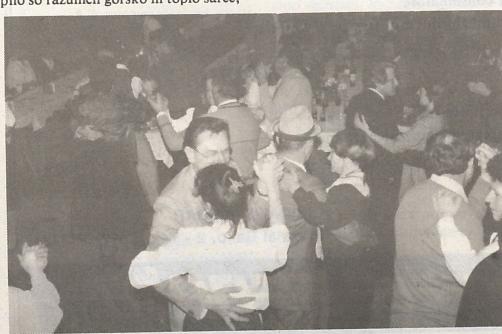
Po uradnem delu, srečanje ob harmoniki Roberta med prijatelji

Spominska slika: z leve Martinig, Drescig, Tomasetig in Blasetig, v drugi vrsti le z leve Crucil, Floram in Chiuch

Blasetig podpisuje za vidensko pokrajiško listino o pobratenju ... in Ferruccio Clavora za Zvezo slovenskih izseljencev Furlanije - Julisce krajine

Muzika, veselje an ples v Taminesu

DAN SLOVENSKE KULTURE V GORICI IN TRSTU

Pokazali smo novo sliko naše skupnosti

«Preblisk» v Gorici - na odru skupina Trepetički an Checco s SSS

«Štopienjo za štopienjo» v Trstu. Vse skupine na odru piejejo zaključno piesem «Mi se imamo radi»

Z lepo an pretresljivo sceno, ko so se na oder nasule vse skupine, ki so sodelovale pri predstavi «Štopienjo za štopienjo» an pod reflektorji so se nam pokazal veseli an mladi obrazi, ko v veliki dvorani so odmevale note piesmi «Mi se imamo radi», so se zaparli v nedievo vičer v Kulturnem domu v Tarstu dnevi slovenske kulture.

Takuo ki vesta, lietos dan slovenske kulture, praznik vsega slovenskega naroda povserde kjer živi, je biu v Tarstu an Gorici posvečen Slovencem videmske pokrajine. Namen je biu pokazat novo pobočno Benečije donas, kakuo gleda iti napri tesnu povezana z ljudskim izročilom, z nje stoljetja an stoljetja staro kulturo, kar pa na pride reč de živi od spominu. Namien je biu pokazat, takuo ki je jau na otvoritv razstave Pavel Petricig, kako je biti Slovenec v videmski pokrajini, kako je biti Slovenec po beneško. Seveda želja kulturnih društv naše pokrajine, ki so dielate za tele prireditve je bluo an pokazat njih kulturno živahnost, sadove njih diebla, pa tudi kuo se trudijo za ušafat nove poti an nove oblike za njih ustvarjanje.

Kar jim je bluo pa narbuje par sarscu je bluo pokazat, de je slovenska skupnost v videmski pokrajini živa, kulturno bogata an kuražna an de želi odprijet nuov dialog z vso slovensko skupnostjo v Italiji, pa tudi z italijanskimi političnimi silami an z vso italijansko družbo v kateri živi.

Po ocenah, ki smo jih poslušali tako v Gorici kot v Tarstu, pa tudi po tistem, kar smo brali na časopisih, donas lahko tardimo, de vse tele naše želje so se v veliki mieri uresniči-

le. Pa pujdim po varsti.

Otvoritev dneva slovenske kulture je bila že v saboto popadan k kulturnem domu v Tarstu, kjer sta predsednik Zveze slovenskih kulturnih društv v Italiji Ace Mermolja, ki jo organizirala Prešernovo proslavo an Pavel Petricig predstavila razstavo

«Govorica naših barv» an dokumentarno razstavo «Slovenci tam za gor». Parva kaže dielo beneških umetnikov, druga pa zgodovino, življenje Slovencev videmske pokrajine an njih narbuje velike spomenike od Landerske Jame, do spomenike slovenškega jezika (rokopisi).

ZA NAŠE KULTURNE DNEVE V VIDMU

Občina Videm je za sodelovanje

«Prišli smo k vam vprašati gostoljubje». Tako je uvodoma dejal msgr. Marino Qualizza v sredo prejšnjega tedna na srečanju med delegacijo Slovencev videmske pokrajine in predstavniki občine Videm. Pogovorov, ki so poketalni na videmskem županstvu so se udeležili župan Bressani, podžupan Tiburzio in odbornik za kulturo Barbina. V središču pozornosti so bili kulturni dnevi Slovencev Benečije, Rezije in Kanalske doline, ki jih kulturna društva videmske pokrajine namejavajo prirediti prihodnjo jesen v furlanskem glavnem mestu.

Namen je v okvirni program prireditve, ki predvideva razstave, posvetne strokovnega značaja, nastope raznih skupin, je najprej predstavil msgr. Qualizza. Za njim so spregovorili tudi Ferruccio Clavora, Valentino Simonitti in Jole Namor.

Župan Bressani je na koncu srečanja potrdil gostoljubje mesta Videm in zagotovil pripravljenost občine sodelovati za uresničitev dnevvov. Delegaciji sta se dogovorili tudi o vsebini prireditve, vsa teža kaže terih bo na kulturnem momentu.

Želja in potreba po visoki kvaliteti Dnevov je bila večkrat izražena z obeh strani, predvsem pa jo je poudaril odbornik za kulturo Barbina, ki je hkrati dekan Fakultete za tuje jezike na videmski univerzi. Tako je slovenska delegacija načela tudi vprašanje sodelovanja s to ustanovo, ki pa ga namerava poglobiti v kratkem na posebnem srečanju s predstavniki Univerze.

Po tem krogu posvetovanj bo na varsti srečanje z vsemi inštitucijami in organizacijami, ki naj bi sodelovale pri tem načrtu torej s predstavniki Univerze, videmse občine in Pokrajine Videm, ki je že zagotovila pokroviteljstvo nad pobudo in finančni prispevki za njeno uresničitev.

Le tist dan zvičer je bila v kulturnem domu v Gorici parva kulturna prireditev, ki so ji dali ime «Preblisk». S pjesmijo an muziko, s tradicionalnimi an modernimi ritmi so Checco z ansamblom SSS, Trepetički an Rino Chinese kupe s Giovanni Di Lenardo, predstavila kako Reziji an Benečiani gledamo an dojemamo ljetne čase. An pru ljetni časi od zime do pomladni so bila tista ardeča nit, ki je povezovala vso prestavo.

Pokazali so s kratkimi kiticami poezij, kako je današnja kultura v videmski pokrajini povezana s kulturo, ki so nam jo zapustili naši predniki an kakuo iz tistih globokih koranin rase mocnuo deblu.

Zdielo se nam je, de so Goričani lepuo spariel tel Preblisk iz Benečije glih takuo, kot je razveseli otroke v kulturnem domu drug dan v Tarstu čarovnik z njega asistentom.

Potle pa v veliki dvorani v nedielji, Štopienjo za štopienjo.

Tala pravca se začne no malo v tam, kar so Slovjeni paršli v doline Benečije an Rezije, tle so se usedenlan an začel pisat njih zgodovino. Notar so krajice an navadni ljudje, modri an hubobni poglavarij. Notar je naš slo-

Beri na strani 4

S. Pietro - Sala comunale
giovedì 19 - ore 17.30

«La tradizione del Carnevale ed il Carnevale nella tradizione delle Alpi orientali»

Filmati e diapositive di Valter Colle
La biblioteca comunale invita tutti voi a partecipare

TREPETIČKI, CHECCO IN SSS, BENEŠKI FANTJE ANTONA BIRTIČA

Pripravli so nam lepo darilo za no veselo poletje

Bogato glasbeno poljetje za Benečjo. Tisti, ki imajo radi stare ljudske motive an nove beneške piesmi so žihar veseli. V kratkem cajtu so parše na dan kar tri kasete.

«Moj slovenski dom», takuo se kliče zadnja kaseta ansambla Antona Birtiča Beneški fantje, ki s telim trudom praznujejo 35 let diela, saj so se «rodili» že lieta 1952. Vse piesmi so Antona Birtiča. Njega muzika store zdigniti pete vsemi, zatuole, če vam je všeč plesat, ne morta stuort nič manj ku jo kupit.

Če se je ponudba Birtiča obogatila še z adno kaseto, te druge dve so pa parvo pardielo Checca z ansamblom Strange Spirited Sound an Trepetičku.

Je že zaries dugo cajta, ki smo čakal kaseto od Chečca, ki lieta an lieita piše lepe an zaries nove, moderne piesmi an je nimar prisoten na ma-

Checco in SSS (Giorgio, Beppo an Roberto)

nifestacijah Slovencev videmske pokrajine. Checco, ki je parvi kantavtor

Beneški fantje, taz dol pa pu Trepetičku

Benečije, je za tole kaseto vebrau adne od te narlieuših an narbuji poznanih njega piesmi, kar mislimo, da ni bluo lahko za anj, saj so zaries vse lepe. Naslov kasete je «Za se na jokat». Mi mu obljudimo, da se ne bomo jokal če on nam obljudi, de napravi še kajšno drugo.

Nie še dve liet, ki kupe piejejo an so že tarkaj diela naredili za de na puodejo v pozabo adne od te narlieuših piesmi Sejma beneške piesmi, tarkaj krat nastopili da nimar lieuš piejejo, da je bluo zaries potreba narest no kaseto. Takuo avgusta lietos je paršla na dan kaseto od Trepetičku. Not so zbrane takuo, ki smo že jal adne piesmi od Sejma beneške piesmi, pa tudi adne ljudske. An zo tolo kaseto je sodelovau Checco z njega kitaro.

Zahvalmo se vsem telim našim ustvarjalcem in... čakamo na uradno predstavitev.

Delo treh skupin
bomo skušali lepše
predstaviti v prihodnjih
številkah, ko se bomo
pogovorili z njimi.

POGOVOR S TREPETIČKI O NJIH PARVI KASETI IN O KULTURNEM DELU PRI NAS

Potaknit oginj, kjer gori an zakurit kjer ga ni

«Smo ku »Capitol», na dočakata naše zadnje piesmi», so nam jih no malo zaries, nomalo za šalo (škerc) Trepetički, ki smo jih tele dni srečjal v televodnici na Liesah za de bi se nomalo pomenal o njih kaseti, pa ne samo.

Škoda, de se na morejo napisat smiehi-an «batute», ki zlo pogostu pridejo uon kar se pogovarjaš z njimi. An more bit tud za tuole, zak je skupina zlo povezana med sabo, de so se iz njeke krize pevskega zboru Rečan rodili Trepetički, ki v takuo kratkem cajtu-dvie liet-so napravli tarkaj diela, so rešili iz pozabe tarkaj piesmi, so nastopili na puno prreditvah an sada imajo v rokah njih parvo kaseto.

«Piejem zak mi je ušeč, zak sam rada v teli družbi - je jala Federica». An potle je še določa: «Piejem za de se na zgube naše piesmi, de bo kiek živega an te po naših dolinah».

Vsi so piel v pevskem zboru Rečan. Tu imajo koranine Trepetički. Zbrali pa so novo pot: »Niesmo na pevski zbor, ne tradicionalni ansambel. Smo gledal no novo pot, smo gledal ušafat no posebno obliko» je jala Margherita. An ries takuo, kot je potle poviedeo Aldo, povsidero kjer so Trepetički nastopil so parnesli kiek novega. »Nismo piel samuo naših narodnih in novih piesmi; nimar smo gledal povezati piesmi v celo celoto, an takuo z vso predstavo dat no podobo od nas, od kar smo an od kod parhajamo. Na vsakem koncertu - samuo v Šentvidu ne - smo nastopili s Checcam an njega ansambлом SSS».

Kot sta piel zuna Benečije? smo jih vprašali. »V Ljubljani, v Tarstu an Gorici, v Belgiji, v Šentvidu an v Marzegah...» so odgovoril. Pa Piero, ki

Trepetički, ko se pripravljajo za uradno (uficialno) sliko za njih parvo kaseto

na more maj zamukač je smeje doluzu »...an a S. Leonardo del Friuli».

Kje sta bli narbujez zadovoljni? »V Ljubljani» so jal nomalo vsi. Aldo je doluožu »Mislem, de narlieuš smo piev u naši cierki tla na Liesah. Zlo lepupo je bluo tudi kar smo piev za Božič go par Černec an v Tipani». Margherita pa pravi, da za nju je bluo narlieuš v Šentvidu. »Naše piesmi nam ratajajo lepupo, za me - je jala - kar pojemo v majhnem prostoru an brez mikrofonu, posebno po cierkvah, ker mi znamo piet tudi celo sveto mašo, po slovensko an po latinsku». Vsak prestor pa-pravejo Trepetički-jim je daju kieki posebnega, kieki dobrega.

Že nomalo cajta se vas na čuje vič piet, smo jim jal, ka je ratalo? »V tem momentu imamo nomalo težav. Adne osebe imajo njih posebne probleme an so šle po njih pot. Je pa tud ries, de imamo nove ideje, ki niso še zdrijele, te stare so pa prekuhané. Nenamomo še jasnih načartu. Dobra volja za iti napri pa je. Buog vie, de na

pride na dan kieki novega».

Pa pridimo na kaseto. Parša je na dan težnje dni, ima 14 piesmi. Adne so narodne ko: Tam po puocu, Bleda lunca, Kadar mlado leto, Splitiske ruža, Tam za Turškim gričem, Čarnolaska, Sam mlada dekle ledih bla, Idarci, Tam za goro. Druge pa iz Sejma beneške piesmi: Pri rieki (m.b. Rinaldo Luščak, predreba Aldo Klodič). Ist te prosim (m.b. Checco), Rosice neba (m. Valentino in Angelka Petričig, b. Valentino Birtig), S strani Matajurja (m. Ubald Vrabec, b Izidor Predan, Imejmo se radi (m. Rino Marchig, b. Izidor Predan). »Željel smo dat kiek nomalo vsiem, pomislili smo na vse: na mlade an na stare, takuo ki po drugi strani dielamo na naših koncertih».

Že sama tela izbira piesmi povie, zakaj je kaseta taka ki je: narodne piesmi ja, zatoču ki so naše an jih od nimar poznamo. Tiste od Sejma pa,

za de se na pozabejo, za de na umarjejo ko fini Senjam. Aldo je jau: »Imamo tarkaj blaga, de če bomo piel, kar smo ustvarili v zadnjih pet-najst liet samou za Senjam, bomo lahko piel še lieta an lieta».

An aranžijament: »Jih nie, če izvazameno štiri piesmi kupe z orkestro. Vse te druge so v stilu ljudskega petja. Smo določili tenorje ja, an tala je na novoust, čepru tel glas je biu ank-

bu. Kar je paršo uon je pa paršo uon iz našega diela, našega skupnega diela, iz naših vaj. Obeden nie nič napisu priet».

V Benečiji vidmo, de še posebno zadnje cajte nardimo, ustvarimo dost novih reči, liepih an dost urednih. Ostanemo pa dosti krat na pu poti, glih na tistem mestu, ko je trieba začet skarbiet, de naše pardielo pride med ljudi. Ki misleta vi an kuo misle predstaviti vašo kaseto?, smo njih vprašal.

»Verjetno, lietos bo spet Kulturna jesen na Liesah an tista bo parložnost za predstaviti našo kaseto. Ries pa je, da je problem velik. Potrebna je močna organizacija za de ustvari no mriežo za predajat. Tala bi muorla bit zadruga Lipa, ki se je malo cajta odtuod rodila.

Mi ko Rečan smo gledal ušafat no pot an tala je pru Kulturna jesen. More bit, de bi bluo pru de bi tudi drugod po dolinah kjeji podobnega napravili. Bi bluo trieba iti po trgovinah, kjer so parpravljeni sparjet an predajat naše reči. Bi muorli pa iti an zuna našega teritorija, na teržaško an goriško: tam tolo mriežo jo imajo an bi nam lahko dal no roko.

Ideji an moci nam na manjkajo za ustvarit. 18 novih piesmi za an Senjam so na velika rieč, so na njiva, ki

more dat še puno pardiela».

Trepetičkam, ki so vsi aktivni an drugod, posebno v kulturnem društvu Rečan, smo postavili še no drugo vprašanje: problem od »decentralmenta», ki tele zadnje cajte je spet paršu na parvo mesto v Benečiji an tisti ki narbuje potiska za tuole je pru Rečan. Kaj mislita?

»Parva rieč: se nam zdi, de je vse obstalo. Na gremo nazaj, pa tud napri ne. Drugo rieč kar mislimo je, de Benečija če cje živet, muora živet vsa. Ries je, de je velika, pa se na more dielat samuo v admn kotu, daržat gor samuo tistega. Če ne se zgube vse dobre an nove moci, nove ideje. Se muora potaknit oginj, kjer gori an ga zakurit, kjer ga ni. Kuadri, ljudje, ki dielajo na kulturnem puju so 'na velika rieč, pa na dajo kar morejo če se na gibajo po teritorju, če na pogledajo skuoze okno urada kjer dielajo. Oživet kulturno življenje tle par na pride rec samuo ohraniti kar imamo, pa tud gledat potiskat vsakega, ki ima dobro voljo, ki zbere pot za dielat kar se mu zdi puj pametno. Če bomo skarbel samuo za ohraniti, kar že imamo na koncu nam na ostane nič, sigurno nič živega».

Na koncu smo jih še vprašali, ka bi se moglo še nardit, recimo v Rečanski dolini, za de naša piesam ostane živa: »Vsi smo priet pievi v zboru Rečan, potle so paršli Trepetički. Tala je na rieč dobra, je na rieč zbrana. Pa tuole pride tudi reč, de rata na stvar zaparta. Zatoču mislimo, de bi muorli nazaj narest tudi kieki takega, kot je bi zbor Rečan an za približat le mlade. Za njie petje ratava na rieč nimar buj duja, nimar buj deleč od njih an njih življenja. Trieba je spet oživet zbole».

Trepetički v Šentvidu

Je že 18 krat, ki v Šentvidu pri Stični, blizu Ljubljane, se srecajo pevski zbori iz ciele Slovenije, iz tistih dežel blizu nje, kjer žive Slovienj an od drugod. Nie mogla manjkat Benečija an pru lepuo an z velikim uspeham je bla raprežentana od Trepetičku iz Garmika. Po navadi Trepetički piejejo kupe s Checcam, ki gode kitaro. Za telo parložnost pa so piel sami, brez akompanjamenta. Predstavili so štier piesmi: Slovenci imejmo se radi, S strani Matajurja, Glejte že sonce zahaja, Črnolaska.

Na teli zborovski reviji se je zbral 7952 pievcu; v saboto vičer so piel vsi pevski zbori tistih dažel, ki so na meji s Slovenijo an s tuolim se je tielo pokazat, de so zlo važni prijateljstvo, ljubezan med narodi.

«Kdo pesem ljubi, narod ljubi» je bluo napisano na nekimi transparentu an je ries. Biu je praznik vesela, ljubezni an miru. Biu je dokaz želje po miru, ki jo Slovienj nosejo v sarcau an tuole ima svoj pomien. Če po drugih krajih se storejo čut an zmisnit na soje probleme z orožjem, mi se storemo čut an vprašamo naše pravice pa s piesmijo.

Piero Gariup

